

Debreceni Ítéltábla

Bf.III.414/2025/12.

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság Debrecenben, a 2025. november 11. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt I.r. terhelt és társai ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2024. december 5. napján kihirdetett 7.B.451/2024/2. számú ítéletét a fellebbezéssel érintett jogi személy vádlottl vonatkozásában megváltoztatja.

A jogi személy-vel szemben alkalmazott pénzbírság összegét 500.000 (ötszázezer) forintra mérsékli.

Az jogi személy vádlott. és a jogi személy vádlottl jogi személyekkel szemben kiszabott pénzbírságot – meg nem fizetése esetén – az adóhatóság által foganatosítandó végrehajtási eljárásokról szóló törvény szabályai szerint kell behajtani.

Az jogi személy vádlott., valamint a jogi személy vádlottl érdekében eljáró ügyvédek által a jogi személyekkel szemben alkalmazott vagyonelkobzás ellen bejelentett fellebbezéseket elutasítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét az jogi személy vádlott. és a jogi személy vádlottl jogi személyek vonatkozásában helybenhagyja.

A másodfokú határozatnak a vagyonelkobzás ellen bejelentett fellebbezéseket elutasító rendelkezései ellen a kézbesítést követő 8 (nyolc) napon belül az ügyészség és a jogi személyek érdekében eljáró ügyvédek által bejelenthető fellebbezésnek van helye, melyet a Kúria bírál el.

A másodfokú határozat egyéb rendelkezéseivel szemben további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A Nyíregyházi Törvényszék a 2024. december 5. napján előkészítő ülésen meghozott és kihirdetett 7.B.451/2024/2. számú ítéletében bűnösnek mondta ki I.r. terhelt I. rendű vádlottat költségvetési csalás bűntettében [a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (5) bekezdés b) pont 2. fordulat] és 2 rendbeli folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §), valamint II.r. terhelt II. rendű, III.r. terhelt III. rendű, IV.r. terhelt IV. rendű és Terheltl V. rendű vádlottakat költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (4) bekezdés b) pont 2. fordulat] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §), továbbá XIV.r. terhelt XIV. rendű vádlottat bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk. 396. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (3) bekezdés b) pont 2. fordulat] és folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználása vétségében (Btk. 345. §).

Ezért halmazati büntetésül I.r. terhelt I. rendű vádlottat 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre, 250 napi tétel, napi tételenként 8.000 forintban megállapított, mindösszesen 2.000.000 forint összegű pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet általános vezetésétől foglalkozástól eltiltásra, II.r. terhelt II. rendű vádlottat 250 napi tétel, napi tételenként 8.000 forintban megállapított, mindösszesen 2.000.000 forint összegű pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet általános vezetésétől foglalkozástól eltiltásra, III.r. terhelt III. rendű vádlottat 200 napi tétel, napi tételenként 5.000 forintban megállapított, mindösszesen 1.000.000 forint összegű pénzbüntetésre, IV.r. terhelt IV. rendű vádlottat 300 napi tétel, napi tételenként 6.000 forintban megállapított, mindösszesen 1.800.000 forint összegű pénzbüntetésre, Terheltl V. rendű vádlottat 2 év, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre, 250 napi tétel, napi tételenként 8.000 forintban megállapított, mindösszesen 2.000.000 forint összegű pénzbüntetésre és 2 év gazdálkodó szervezet általános vezetésétől foglalkozástól eltiltásra, XIV.r. terhelt XIV. rendű vádlottat 250 napi tétel, napi tételenként 4.000 forintban megállapított, mindösszesen 1.000.000 forint összegű pénzbüntetésre és 1 év gazdálkodó szervezet általános vezetésétől foglalkozástól eltiltásra ítélte. Rendelkezett az I. és V. rendű vádlottak szabadságvesztés büntetése végrehajtásának elrendelése esetére azok végrehajtási fokozatáról és a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról, valamennyi vádlott esetében részletfizetést engedélyezett a pénzbüntetések megfizetésére, valamint a felmerülés arányában kötelezte a vádlottakat a bűnügyi költség megfizetésére.

A jogi személy1 Kft-vel szemben 3.000.000 forint pénzbírságot szabott ki és 48.111.701 forint vagyonekbezást alkalmazott, az jogi személy vádlott-vel szemben 5.000.000 forint pénzbírságot szabott ki és 25.758.560 forint vagyonekbezást alkalmazott, a jogi személy3 Kft-vel szemben 2.500.000 forint pénzbírságot szabott ki és 8.800.448 forint vagyonekbezást alkalmazott, a jogi személy-vel szemben 1.000.000 forint, a jogi személy5 Kft-el szemben 2.500.000 forint pénzbírságot szabott ki, a jogi személy4 Kft-vel szemben 2.500.000 forint pénzbírságot szabott ki és 28.755.459 forint vagyonekbezást alkalmazott.

[2] Az ügyész az ítéletet annak kihirdetésekor valamennyi vádlott és jogi személy tekintetében tudomásul vette.

Az ítéletet I.r. terhelt I. rendű, II.r. terhelt II. rendű, III.r. terhelt III. rendű, IV.r. terhelt IV. rendű és XIV.r. terhelt XIV. rendű vádlottak és védőik, valamint a jogi személy2 vonatkozásában a jogi személy érdekében eljáró képviselő tudomásul vette.

[3] Az ítélet ellen annak kihirdetésekor Terhelt1 V. rendű vádlott és védője valamennyi büntetési nemet érintően enyhítés érdekében, az jogi személy vádlott. jogi személy képviselője a vagyonekbevétele és pénzbírság mellőzése, másodlagosan enyhítése, a jogi személy vádlott1 jogi személy képviselője az előkészítő ülés jegyzőkönyve szerint a pénzbírság és vagyonekbevétele mellőzése, másodlagosan azok enyhítése érdekében jelentett be fellebbezést.

[4] A jogi személy1 Kft., a jogi személy3 Kft. és a jogi személy vádlott2 jogi személyek képviselői a nyilatkozattételre 3 munkanapot tartottak fent, melyet követően a jogi személy1 Kft. jogi személy képviselője a vagyonekbevétele mellőzése, másodlagosan a pénzbírság enyhítése érdekében, a jogi személy3 Kft. jogi személy képviselője a vagyonekbevétele mértékének csökkentése, valamint a pénzbírság mellőzése, másodszorban enyhítése érdekében jelentett be jogorvoslatot a 2024. december 10. napján érkezett beadványokban.

[5] A jogi személy vádlott2 jogi személy képviselője a 2024. december 6. napján érkezett beadványa szerint a pénzbírság enyhítése érdekében fellebbezett.

[6] A jogi személy vádlott1 jogi képviselője fellebbezésének írásbeli indokolása szerint a pénzbírság mellőzése azért indokolt, mert a nyomozás során III.r. terhelt III. rendű vádlott az ügyességgel megkötött egyezségben foglaltaknak megfelelően az okozott vagyoni hátrány teljes összegét, 6.025.050 forintot a NAV elkülönített bünyügyi letéti számlájára utalással megtérítette, melyre tekintettel a jogi személy által elért vagyoni előny megszűnt. Másodlagos, a pénzbírság enyhítését célzó fellebbezése indokál ugyancsak a vagyoni hátrány teljes megtérülésére hivatkozott.

[7] Az jogi személy vádlott. jogi személy képviselőjétől a fellebbezés írásbeli indokolására nem került sor.

[8] A fentiekre figyelemmel az ítélet Terhelt1 V. rendű vádlott kivételével valamennyi vádlottra nézve és a jogi személy2 tekintetében is a kihirdetése napján, azaz 2024. december 5-én jogerőre emelkedett.

[9] A Debreceni Fellebbviteli Főügyészség Bf.453/2024/3. számú átiratában rögzítette, hogy Terhelt1 V. rendű vádlott és a jogi személy vádlott2 jogi személy vonatkozásában az elsőfokú bíróság tévesen jogerősítette az ítéletet, hiszen az iratok alapján megállapíthatóan e személyek tekintetében joghatályos fellebbezések bejelentésére került sor. Erre figyelemmel az ítéletre tévesen felvezetett jogerősítési záradék hatályon kívül helyezése szükséges.

Kifejtette továbbá, hogy a jogi személy¹ Kft. és a jogi személy³ Kft. jogi személyek érdekében eljáró ügyvédek által benyújtott jogorvoslati kérelmek miatt tekintendők elkésztnek, mely miatt azok elutasítása indokolt.

Az elsőfokú bíróság előkészítő üléséről készült jegyzőkönyve pedig feltehetőleg leírási hiba miatt nem tartalmazza az ítélet szóbeli indokolását, melynek pótlás érdekében a törvényszék megkeresése indokolt, azért is, mert a jogi személy vádlott² jogi személlyel szemben alkalmazott büntetőjogi intézkedés tekintetében az ítélet írásbeli indokolása és rendelkező része részben ellentmondásos.

[10] Az ítéltábla a fellebbezések elintézésének előkészítése során a 2025. május 13. napján hozott Bf.I.67/2025/15. számú végzésében rögzítette, hogy az iratok alapján nem állapítható meg pontosan, hogy mely személyt érintően indulhat meg joghatályosan a fellebbezési eljárás, mely a felülbírálat alapvető feltétele. Ezért az iratok egyidejű visszaküldése mellett felhívta az elsőfokú bíróságot a Terhelt¹ V. r. vádlottat és a jogi személy⁴ Kft-t érintő joghatályos fellebbezések esetén az ítéletre vezetett jogerősítő záradék hatályon kívül helyezésére, az ismételt felterjesztésben egyértelmű tájékoztatás adására arra nézve, hogy erre véglegesen sor került-e, továbbá annak vizsgálatára, hogy valamennyi érintett fellebbezése határidőben érkezett-e, elkészttségük esetén - mivel az iratok visszaküldésre kerülnek - azok elutasítására és az erről szóló végzés véglegessé válása után a szabályos ismételt felterjesztésre, valamint a nyilvános ülés jegyzőkönyve esetleges kiegészítése szükségességének vizsgálatára, különös tekintettel a határozat szóbeli indokolása rögzítésének elmaradására.

Az iratok perjogi szabályok és az ügyviteli normák maradéktalan betartásával történő ismételt felterjesztése után kerülhet sor annak egyértelmű megállapítására, hogy mely személy fellebbezett joghatályosan, illetve az ítélet mely vádlottra, illetve mely jogi személyre emelkedett jogerőre első fokon és mely személy esetén kell a másodfokú eljárást lefolytatni.

[11] Az iratok elsőfokú bíróság általi ismételt felterjesztését követően a Debreceni Fellebbviteli Főügyészség a Bf.453/2024/12. számú átiratában megállapította, hogy immár Terhelt¹ V. rendű vádlott és védője által enyhítés érdekében bejelentett fellebbezés, illetve az jogi személy vádlott., a jogi személy vádlott¹, valamint a jogi személy vádlott² jogi képviselői által bejelentett fellebbezések várnak elbírálásra.

A fellebbviteli főügyészség az V. rendű vádlott tekintetében a foglalkozástól eltiltás büntetéssel kapcsolatos megfogalmazás helyesbítése mellett az elsőfokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

Nem tartotta alaposnak a jogi személyekkel kapcsolatosan benyújtott jogorvoslatokat sem. Álláspontja szerint mind a vagyonelkobzás, mind a pénzbírság alkalmazásának jogszabályi feltételei fennállnak, azok mellőzése, de mértékük enyhítése sem indokolt.

Ezért ezen rendelkezések tekintetében ugyancsak az ítélet tanácsülésen történő helybenhagyását indítványozta.

[12] Az ítéltábla a jogi személyeket érintő fellebbezések elintézésének előkészítése során, a fellebbviteli főügyészség utóbbi átiratában írtakkal egyezően megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a jogi személy¹ Kft. és a jogi személy³ Kft. érdekében eljáró ügyvédek által

a már részletezettek szerint előterjesztett fellebbezéseket a 2025. május 29. napján kelt és 2025. június 11. napján véglegessé vált 7.B. 451/2024/22. számú határozatával elkésztettség okán elutasította, melyre figyelemmel az ítélet e jogi személyekre nézve ugyancsak első fokon jogerőre emelkedett.

[13] Az ítéltábla Terhelt1 V. rendű vádlottra és a jogi személy4 Kft-re nézve az eljárást a 2025. november 11. napján kelt Bf.III.414/2025/11. számú végzésével elkülönítette, vonatkozásukban a fellebbezések elbírálására nyilvános ülést tűzött.

[14] A fenti előzmények rögzítését követően az elsőfokú ítélet jogi személy vádlott-vel, valamint a jogi személy-vel szembeni intézkedéseit sérelmező jogorvoslatokat a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 598. § (2) bekezdése alapján tanácsülésen bírálta el.

[15] A felülbírálat során elsődlegesen a fellebbezések joghatályosságát vizsgálta.

[16] A jogi személlyel szemben alkalmazható büntetőjogi intézkedésekről szóló 2001. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Jszbt.) 3.§ (1) bekezdése értelmében a jogi személlyel szembeni e törvény szerinti intézkedés - tehát többek között a 6. § szerinti pénzbírság - alkalmazására akkor kerülhet sor, ha a bíróság a Btk.-ban meghatározott bűncselekmény elkövetőjével szemben büntetést szab ki, megrovást vagy próbára bocsátást alkalmaz, elkobzást vagy vagyonekobzást rendel el.

[17] A Btk. 74. § (1) bekezdés a) pont értelmében vagyonekobzást kell elrendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő vagyonra, amelyet az elkövető a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett, míg a (2) bekezdés szerint a vagyonekobzást el kell rendelni arra a bűncselekmény elkövetéséből eredő, a bűncselekmény elkövetése során vagy azzal összefüggésben szerzett vagyonra is, amellyel más gazdagodott, ha gazdálkodó szervezet gazdagodott ilyen vagyonnal, a vagyonekobzást a gazdálkodó szervezettel szemben kell elrendelni.

[18] A jogi személlyel szembeni vagyonekobzás tehát nem a Jszbt., hanem a Btk. alapján alkalmazható intézkedés, míg pénzbírság kiszabására a jogi személlyel szemben kizárólag a Jszbt. rendelkezései alapján kerülhet sor.

[19] Az elsőfokú bíróság ügydöntő határozata elleni fellebbezés okára, tartalmára és irányára vonatkozó rendelkezéseket a Be. 583. § tartalmazza, melynek (1) és (2) bekezdése szerint fellebbezésnek jogi és ténybeli okból van helye, az ítélet bármely rendelkezése és az

indokolása ellen. A Be. 583. § (3) bekezdés a) pont értelmében helye van többek között kizárólag az intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezés elleni fellebbezésnek is.

[20] A Btk. rendelkezései ellen fellebbezésre jogosultak körét a Be. 581. § a) - h) pontjai rögzítik, melyek közül a jelen ügyben releváns a), b), c) és g) pont értelmében fellebbezésre jogosult többek között a vádlott, az ügyészség, a védő és a rá vonatkozó rendelkezés ellen a vagyoni érdekelt.

[21] A jogi személlyel szembeni vagyonekbezés alkalmazása tekintetében a jogi személy a Be. 57. § (1) bekezdés b) pontja értelmében vagyoni érdekeltnek tekintendő, mint olyan vagyonnal rendelkezni jogosult nem természetes személy, amelyre a Btk. 74. § (2) bekezdés értelmében vagyonekbezés rendelhető el.

A Be. 57. § (2) bekezdés e) pontja is nevesíti a kizárólag őt érintő körre kiterjedő jogorvoslati jogosultságát, melyet a jogi személy a törvényes képviselője útján gyakorolhat.

[22] A Jszbt. 20. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének jogi személyre vonatkozó rendelkezése ellen fellebbezésre az ügyészség, valamint a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd (Jszbt. 9. §) és a törvényes képviselő jogosult, ez utóbbiak csak a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedéssel kapcsolatos ítéleti rendelkezés vagy az ítélet indokolása ellen. A jogi személy terhére az ügyészség fellebbezhet.

[23] A jogi személy törvényes képviselői jogosultságát vezető tisztségviselője látja el [a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 3:29. § (1) bekezdés], aki jelen ügyben az elsőfokú ítélet meghozatalakor az jogi személy vádlott. esetében I.r. terhelt I. rendű vádlott felesége, képviselő¹⁰, míg a jogi személy vádlott¹ esetében III.r. terhelt III. rendű vádlott volt.

[24] A Be. és a Jszbt. fenti rendelkezéseinek összevetése eredményeként megállapítható, hogy a jogi személyekkel szembeni vagyonekbezés intézkedés körében hozott rendelkezés ellen az érintett I.r. terhelt I. rendű, III.r. terhelt III. rendű vádlottak és védőik, az ügyészség, továbbá az jogi személy vádlott. törvényes képviselőjeként képviselő¹⁰ volt jogosult fellebbezésre.

A pénzbírság alkalmazása körében pedig az ügyészség, a törvényes képviselők és a jogi személyek érdekében eljáró ügyvédek jogosultak a fellebbezésre.

[25] A jogi személyekkel szemben kiszabott vagyonekbezással szemben ugyanakkor nem jogosult fellebbezés bejelentésére a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd, figyelemmel arra, hogy eljárási jogait és fellebbezési jogosultságát nem a Be., hanem a Jszbt. 9. § (6) bekezdése és 20. § (1) bekezdése szabályozza, jogorvoslati jogát kizárólagosan a jogi

személlyel szemben - értelemszerűen a Jsztb. alapján - alkalmazott intézkedéssel kapcsolatos ítéleti rendelkezésre vagy ítéleti indokolásra korlátozva.

[26] Az elsőfokú ítéletnek az jogi személy vádlott-vel szembeni vagyonekobjást alkalmazó rendelkezésével szemben az arra jogosultak közül I.r. terhelt I. rendű vádlott, védője és az ügyész sem fellebbezett. Az ellen kizárólag a jogi személy érdekében kirendelt ügyvédként eljáró képviselő2 jelenlévő helyettese jelentett be jogorvoslatot, mely azonban a fentiekre figyelemmel nem jogosulttól származó jognyilatkozat.

[27] Mivel az elsőfokú bíróság tévesen biztosított a jogi személy érdekében eljáró ügyvéd részére a vagyonekobjással szemben fellebbezési jogosultságot, illetve a Be. 588. § (1) bekezdésben írtak ellenére nem utasította el a fellebbezést, azt a másodfokú bíróságnak kell pótolnia a Be. 597. § (1) bekezdése alapján, mely rendelkezés annak megállapítását jelenti, hogy az első fokon hozott ügydöntő határozat vagyonekobjás elleni fellebbezése érdemben nem bírálható el, ezért az jogerőre emelkedik.

A bíróság által tévesen biztosított fellebbezési jog - ha azzal élnek is - nem jelent felülbírálati kötelezettséget, a törvényben kizárt fellebbezés elbírálásának nincs helye (BH2011.276., BH2020.294., BH2025.60).

[28] A jogi személy-vel szemben az elsőfokú bíróság nem alkalmazott vagyonekobjást, ennek ellenére a jogi személy érdekében kirendelt ügyvédként eljáró jogi személy érdekében eljáró ügyvéd jelenlévő helyettese az előkészítő ülésről készült jegyzőkönyvben rögzítettek szerint a vagyonekobjás mellőzését, mértéke enyhítését is célzó fellebbezést jelentett be, mely jegyzőkönyvi rész javítására az elsőfokú bíróság által nem került sor, az esetleges elírás kijavítására a jogi képviselő sem tett indítványt. Ezért a fellebbezést, mint nem létező ítéleti rendelkezés elleni - ezért értelemszerűen kizárt - jogorvoslatot az ítéltábla ugyancsak elutasította, utalva arra is, hogy a fentiekből kitűnően arra a jogi képviselőnek jogosultsága sem lett volna.

[29] A fentiekre figyelemmel megállapítható, hogy az érdemi felülbírálat tárgyát az ítéletnek kizárólag a két jogi személlyel szemben a Jsztb. alapján pénzbírságot kiszabó rendelkezései képezik.

[30] A Jsztb. 20. § (2) bekezdése értelmében ebben az esetben a másodfokú bíróság az ítéletnek kizárólag a jogi személlyel szemben alkalmazott intézkedésre vonatkozó rendelkezését, az ítéletnek csak ezt a részét bírálja felül.

A Jsztb. 20. § (3) bekezdése szerint azonban a korlátozott felülbírálat ebben az esetben is kiterjed a fellebbezéssel nem érintett, a jogi személy javára előny szerzését célzó vagy eredményező, illetve a jogi személy felhasználásával elkövetett bűncselekmény és annak vádlottja vonatkozásában a Be. 590. § (5) bekezdésében foglaltakra.

[31] Ennek értelmében az ítéltáblának vizsgálnia kellett a Be. 607. § (1) bekezdésben és a Be. 608. § (1) bekezdésben meghatározott feltétlen, az elsőfokú ítélet mérlegelés nélküli hatályon kívül helyezését indokló eljárási szabályok megtartását, továbbá, hogy az elsőfokú bíróság követett-e el olyan, a Be. 609. § (1) bekezdés szerinti, a másodfokú eljárásban nem orvosolható relatív eljárási szabálysértést, amely lényegesen befolyásolta az eljárás lefolytatását, az érintett I.r. terhelt I. rendű és III.r. III. rendű vádlottak bűnössége megállapítását, a terhükre rótt bűncselekmények minősítését vagy a büntetés kiszabását, intézkedés alkalmazását [Be. 590. § (5) bekezdés a) pont aa) és ab) alpont, Be. 590. § (5a) bekezdés].

A Be. 590. § (5) bekezdés b), c) és d) pontjai alapján azonban ilyen esetben a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezés akkor vizsgálandó, ha a terheltet fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni, ettől függetlenül vizsgálni kell továbbá a bűncselekmény minősítésére és a büntetés kiszabására vagy intézkedés alkalmazására vonatkozó rendelkezés helyességét is.

[32] A fentiekből következően nem képezheti ugyanakkor a felülbírálat tárgyát az elsőfokú ítélet megalapozottsága, a Be. 591. § (1) bekezdés szerint a másodfokú bíróság határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja.

[33] Az elsőfokú ítélet fenti keretek között történő felülbírálata eredményeként az ítéltábla megállapította, hogy a törvényszék nem követett el olyan abszolút, vagy relatív eljárási szabálysértést, amely ítéletének hatályon kívül helyezését tenné szükségessé. Az előkészítő ülés a vonatkozó eljárási rendelkezéseknek mindenben megfelelően került megtartásra. Az elsőfokú bíróság jegyzőkönyvéből pontosan nyomon követhető, hogy az I. és III. rendű vádlott bűnösségét beismerő nyilatkozatának elfogadása is a Be. 504. §-ban írtak szerint történt.

[34] Az ítéltábla az elsőfokú ítélet megalapozottságát nem érintve, a Be. 453. § (1) és (6) bekezdése alkalmazásával, az ítélet jogi személy-vel kapcsolatos III. tényállását, az ítélet [67] bekezdés 2. sorában szereplő összeg tekintetében számítási hiba folytán 5.490.450 forintra helyesbíti, összhangban a [69] bekezdés második sorában írtakkal.

[35] A felülbírálat során irányadó tényállásból okszerű I.r. terhelt I. rendű vádlott és III.r. terhelt III. rendű vádlott bűnösségére vont következtetés, felmentésüknek vagy a velük szemben indult büntetőeljárás megszüntetésének a lehetősége fel sem merülhetett. Cselekményeik minősítése is megfelel az anyagi jognak, a velük szemben kiszabott büntetések és alkalmazott intézkedések neme, mértéke is törvényes.

[36] A fentieket követően az ítéltáblának azt kellett vizsgálnia, hogy a jogi személyekkel szembeni intézkedés a Jsztb. szabályainak megfelel-e, tehát annak alkalmazása során betartotta-e az elsőfokú bíróság az alkalmazás jogalapjára, a pénzbírság mértékére vonatkozó szabályokat.

[37] A jogi személlyel szembeni intézkedés alapja a terhelt büntetőjogilag releváns, a gazdasági társaság működésével összefüggő magatartása és a vele szervezeti kapcsolatban álló jogi személy előnyszerzése, melyeknek a tényállásból megállapíthatónak kell lennie (Kúria Bfv.431/2023/14.). A jogi személlyel szembeni intézkedés alkalmazhatóságát alátámasztó körülmények pontos leírásának körébe tartozik a Jszbt. 2. §-ában írt feltételek megállapításához szükséges tények rögzítése (BH2022.204.).

[38] Mindezeknek a feltételeknek az elsőfokú ítélet felülbírálat során irányadó tényállása maradéktalanul megfelel. Annak alapján nem vitatásan megállapítható, hogy az I. rendű vádlott, mint a jogi személy vádlott vezető tisztségviselőjének megbízottja, valamint a III. rendű vádlott, mint a jogi személy vádlott vezető tisztségviselője, a bűncselekményeket a jogi személyek felhasználásával követte el, magatartásuk a jogi személyek javára előny szerzését eredményezte, hiszen a tényállásban írt összegekkel csökkent a jogi személyek által fizetendő áfa összege.

[39] A fizetendő adó összegének a költségvetést károsító bűncselekmények elkövetése eredményeként történő csökkenése a Jszbt. 6. § (1) bekezdése szerinti vagyoni előnynek tekintendő, hiszen az a jogi személy addigi helyzetéhez képest kedvezőbb helyzetet eredményez, mivel a gazdasági társaság a költségvetési bevétel csökkenésével azonos mértékű vagyont szerez az adó bevallásának és befizetésének elmulasztásával. Költségvetési csalással összefüggő vagyonszerzést jelent az is, ha az elkövető a büntető törvényben meghatározott módon a jövedéki bevételt csökkenti (95. BK vélemény indokolás III. pont).

[40] Ezért helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a Jszbt. 2. § (1) bekezdés a) pontja szerint fennáll mindkét jogi személy büntetőjogi felelősségének, velük szemben a Jszbt. 3. § (1) bekezdés c) pontja szerinti pénzbírság alkalmazásának anyagi jogi feltétele.

[41] Az ügyészség a vádiratban indítványozta a jogi személyekkel szemben pénzbírság kiszabását [Jszbt. 13. § (1)-(2) bekezdés], melyet a perbeszédében is megismételt, ekként az intézkedés ezen törvényi feltétele is megállapítható volt.

[42] Az érintett jogi személyekkel szemben a büntetőjogi intézkedések alkalmazását kizáró ok tehát nem állt fenn.

[43] A fentiek tükrében nem vezethetett eredményre a jogi személy érdekében eljáró ügyvédek pénzbírság mellőzését célzó fellebbezése.

[44] A pénzbírság ugyanis nem reparációs, hanem represszív, megtorló, egyben preventív jellegű szankció. A Jszt. 2. § szerinti bűncselekmény elkövetése esetén a jogi személy részéről eljáró elkövető magatartása révén a jogi személy jogellenesen gazdagodott, melynek nem lehet egyedüli jogkövetkezménye a gazdagodás visszatérítése, ugyanis ebben az esetben az semmiképpen nem szolgálná a jogsértések hatékony megelőzését, azzal éppen ellenkezőleg, ha a jogi személy csupán a jogellenesen szerzett vagyoni előnyt kockáztatná, úgy gazdaságilag kifejezetten észszerű lenne számára jogellenes vagyoni előny megszerzését célozni és azzal akár a büntetőeljárás lefolytatásáig rendelkezni. A pénzbírság alkalmazásának feltételei fennállta esetén ezért az időmúlás sem eredményezheti a pénzbírság mellőzését, az időmúlást a pénzbírság összegének megállapításakor kell értékelni (Kúria Bhar.949/2024/54.).

Jogi személy esetében ugyanis a lényeg az, hogy nem gazdagodhat bűnös úton. Így pénzbírság alkalmazása esetén a bíróság a jogi személy létét és működését nem érinti, hanem (részint a vagyonekhozás jogi természetéhez is hasonlóan) a gazdagodás - többszörösének - elvonását célozza (BH2024.181.).

[45] A jogi személlyel szemben alkalmazható pénzbírság összegét a Jszt. 6. § (1) bekezdés szerinti alsó- és felső határ között kell megállapítani.

Annak legnagyobb mértéke az elkövetéskor és az elbíráláskor hatályos szabályozás szerint egyaránt a bűncselekménnyel elért vagy elérni kívánt vagyoni előny értékének a háromszorosa, azonban legkisebb összege tekintetében eltérő szabályozást tartalmaz az elkövetéskor és elbíráláskor hatályban lévő jogszabály.

Annak minimum összege a Jszt. 2004. május 1. napján történő hatályba lépésétől 2023. augusztus 31. napjáig hatályosan 500.000 forint, 2023. szeptember 1. napjától 2025. február 28. napjáig hatályosan 650.000 forint volt, míg 2025. március 1. napjától jelenleg is hatályosan 780.000 forint.

[46] Ekként az elsőfokú bíróság helytelenül jelölte meg annak legkisebb összegét 650.000 forintban ítélete [121] bekezdésében, ugyanis a hátrányosabb rendelkezés visszaható hatályú alkalmazását a Btk. 2. § (3) bekezdése kizárja.

[47] Az alkalmazott pénzbírság összege mindig az elért, vagy elérni kívánt vagyoni előnyhöz viszonyítva állapítható meg, mely ekként gazdasági társaságként eltérő lehet. Megállapítása során azonban nem hagyható figyelmen kívül a bűncselekmények elkövetésétől, a jogi személyek vagyoni gazdagodásának bekövetkeztétől eltelt időmúlás.

[48] Jelen ügyben a közhiteles cégnyilvántartás adatai alapján megállapíthatóan a jogi személy vádlott1 jelenleg is működő gazdasági társaság.

Figyelemmel a nagymértékű, a költségvetést károsító bűncselekmény utolsó részselekményének kifejtésétől (2017. április 20. napja) a másodfokú határozathozatal

időpontjáig bekövetkező mintegy 8 és fél év időmúlásra, továbbá a III. rendű vádlott által az okozott 6.025.050 forint vagyoni hátrány teljes összegének megtérítésére is, az ítéltábla a jogi személlyel szemben alkalmazott pénzbírság összegét annak minimumára, 500.000 forintba enyhítette.

[49] A közhiteles cégnyilvántartás adatai szerint az jogi személy vádlott. is még létező, azonban kényszer törlesztési eljárás alatt álló gazdasági társaság. A felhasználásával elkövetett bűncselekmény utolsó rész cselekményétől (2018. május 20. napja) e cég esetében eltelt időmúlás is jelentős, azonban a megszerzett vagyoni előny 39.706.057 forint összegéhez képest semmiképpen nem tekinthető eltúlzottnak az elsőfokú bíróság által alkalmazott pénzbírság 5.000.000 forintban történő meghatározása.

[50] A Be. 145. § (1) bekezdés c) pontja alapján bűnügyi költség a kirendelt védő - ebben az esetben a jogi személy érdekében kirendelés alapján eljáró ügyvéd - díja és költsége. Az jogi személy vádlott. képviselőjében kirendeléssel eljáró jogi személy érdekében eljáró ügyvéd és a jogi személy vádlott1 képviselőjében kirendeléssel eljáró jogi személy érdekében eljáró ügyvéd ügyvéd díjaként az eljárás során egyaránt 84.000 forint bűnügyi költség merült fel, annak folytán, hogy az eljárás során a jogi személlyel szemben alkalmazható intézkedés szükségességét kellett vizsgálni.

E bűnügyi költség viselésére a Jszbt. 19. § (1) bekezdése alapján a jogi személyt kellett volna köteleznie az elsőfokú bíróságnak, ezzel szemben azonban az érintett I. és III. rendű vádlottak kötelezésére került sor, akikkel szemben az ítélet fellebbezés hiányában első fokon 2024. december 5. napján jogerőre emelkedett.

A másodfokú bíróság pedig az elsőfokú ítéletet kizárólag a Jszbt. 20. § (2)-(3) bekezdése szerinti korlátozott körben bírálhatta felül, mely az ítélet egyszerűsített felülvizsgálat körébe tartozó rendelkezéseire nem terjedhetett ki.

Ezért határozata indokolásában csak az elsőfokú bíróság helytelen jogszabály alkalmazásának megállapítására szorítkozott, egyben felhívva az elsőfokú bíróságot a bűnügyi költség tekintetében a Be. 671. § 15. pontja szerinti egyszerűsített felülvizsgálati eljárás lefolytatására.

[51] A fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a joghatályos fellebbezéssel érintett körben a rendelkező részben írtak szerint Be. 606. § (1) bekezdés alkalmazásával részben megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdésre utalással helybenhagyta.

A másodfokú ítélet ez utóbbi rendelkezéseivel szemben - ellentétes döntés hiányában – a Be. 615. § (1) és (2) bekezdései értelmében nincs helye fellebbezésnek.

[52] Figyelemmel arra, hogy a vagyonekbezés elleni jogorvoslatokat elutasító rendelkezések olyan nem ügydöntő rendelkezések, amelyek ellen az elsőfokú eljárásban is fellebbezésnek lenne helye [Be. 579. § (2) bekezdés], ezért azokkal szemben a Be. 614. § (1)

bekezdés értelmében, a Be. 582. § (3) bekezdése szerint bejelentett fellebbezésnek van helye, melyet a Kúria bírál el.

Debrecen, 2025. november 11.

Dr. Gömöri Olivér sk. a tanács elnöke, Dr. Deák Judit sk. előadó bíró, Dr. Mocsáry Eszter sk. bíró

Záradék: A Nyíregyházi Törvényszék 7.B.451/2024/2. számú ítélete a büntetőeljárás alá vont jogi személy vádlott-vel, valamint jogi személy-vel szemben pénzbírságot kiszabó rendelkezés tekintetében a Debreceni Ítéltábla jelen határozatában írt változtatással a mai napon jogerőre emelkedett.

Debrecen, 2025. november 11.

Dr. Gömöri Olivér s.k.
a tanács elnöke